

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Cdo/96/2017                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1213202212                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 22.06.2017                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Emil Franciscy           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2017:1213202212.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T. Q., bývajúcej v K., zastúpenej Mgr. Petrom Belicom, advokátom so sídlom v Bratislave, Konventná č. 9, proti žalovanému J. C., bývajúcemu v K., zastúpenému JUDr. Helenou Dobosovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Ružová dolina č. 10, o určenie neplatnosti právneho úkonu, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 10 C 21/2013, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. decembra 2016 sp. zn. 5 Co 404/2016, takto

### rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 13. decembra 2016 sp. zn. 5 Co 404/2016 z r u š u j e a v e c v r a c i a t o m u t o s ú d u n a ď a ľ š i e k o n a n i e.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. júna 2016 č.k. 10 C 21/2013-184 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa v súvislosti s konaním o dedičstve po poručníkovi Y. C. vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 46 D 701/2012 domáhala určenia, že nie sú dané dôvody jej vydedenia, závet a listina o vydedení sú neplatné a ona je dedičkou po poručníkovi; rozhodol tiež o trovách konania.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 13. decembra 2016 sp. zn. 5 Co 404/2016: I. pripustil späťvzatie žaloby, II. rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a III. konanie zastavil. V odôvodnení uviedol, že takto rozhodol vzhľadom na to, že žalobkyňa pred rozhodnutím odvolacieho súdu vzala žalobu v celom rozsahu späť [§ 144 a § 369 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], žiadala konanie zastaviť a žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, v ktorom uviedol, že žalobkyňa nevzala späť žalobu, ale odvolanie; nežiadala zastaviť konanie ako celok, ale iba odvolacie konanie. Odvolací súd teda rozhodol (§ 370 ods. 1 CSP) o tom, čo nebolo navrhované (správne mal rozhodnúť podľa § 369 ods. 3 CSP). Podľa presvedčenia dovolateľa tento nesprávny procesný postup vykazuje znaky vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP a § 431 ods. 2 CSP. Postupom odvolacieho súdu

bola znemožnená realizácia jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Žalovaný preto žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu potvrdila, že vzala späť (len) odvolanie, nie žalobu; neprejavila vôľu zastaviť celé konanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] po zistení, že dovolanie podala za účinnosti CSP v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) jedna z procesných strán, skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a tiež dôvodné.

6. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

7. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu zaujala pred účinnosťou CSP záver, že o odňatie možnosti konať pred súdom (vo význame znemožnenia realizácie procesných oprávnení účastníka občianskoprávneho konania) ide tiež v prípade postupu súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietne zaoberať meritom veci (odmietne podanie alebo konanie zastaví alebo odvolací súd odmietne odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, ale aj rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/1996, prípadne ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001, 5 Cdo 434/2012, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 142/2013, 3 Cdo 98/2015).

8. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba obdobne za účinnosti CSP dospieť k záveru, že o nesprávny procesný postup znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP), ide tiež v prípade procesného postupu súdu, ktorý konanie zastaví bez toho, aby boli pre taký procesný postup dané zákonné predpoklady.

9. V danom prípade išlo o spor o dedičské právo. T. Q. ako zákonná dedička po poručníkovi bola uznesením dedičského (nesporového) súdu odkázaná, aby určenie sporných skutočností uplatnila žalobou v civilnom sporovom konaní (§ 194 Civilného mimosporového poriadku). Podanou žalobou sa domáhala, aby súd určil, že neboli dôvody na jej vydedenie, neplatný je závet zriadený v prospech žalovaného a žalobkyňa je dedičkou po poručníkovi. Súd prvej inštancie jej žalobu zamietol; tým bolo rozhodnuté v prospech žalovaného. Žalobkyňa napadla tento rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním, ktoré vzala späť jednoznačným procesným úkonom z 29. septembra 2016 (č.l. 202 spisu) navrhujúc, aby odvolací súd „odvolacie konanie zastavil“; tento úkon podpísal aj žalovaný s tým, že „súhlasí so späťvzatím odvolania“. Odvolací súd prehliadol podstatu tohto úkonu a späťvzatie odvolania (v rozpore s jeho formálnou aj obsahovou stránkou) považoval za späťvzatie žaloby. Postupujúc pod vplyvom svojho zásadného omylu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie (v procesný neprospech žalovaného) zrušil a konanie zastavil, i keď pre to neboli dané základné procesné predpoklady v zmysle § 370 ods. 1 CSP - späťvzatie žaloby žalobkyňou a procesný úkon žalovaného, ktorým by prejavil súhlas so späťvzatím žaloby.

10. So zreteľom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného je procesne prípustné podľa § 420 písm. f/ CSP a že žalovaný v ňom dôvodne namieta ním uvádzanú procesnú vadu zmätočnosti.

11. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Dovolací súd podľa týchto ustanovení napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

13. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.